VI. KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishni har tomonlama qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish, ularning faoliyati uchun qulay muhit yaratish borasida amalga oshirilayotgan tadbirlar 2023-yilning yanvar-iyun oylarida 4 422 ta kichik biznes subyektlarini (dehqon va fermer xo'jaliklarisiz) tashkil etish imkonini berdi (2022- yilning shu davriga nisbatan 0,7 %ga ko'pdir).

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi

2023- yil yanvar-iyun holatiga, jamiga nisbatan %da

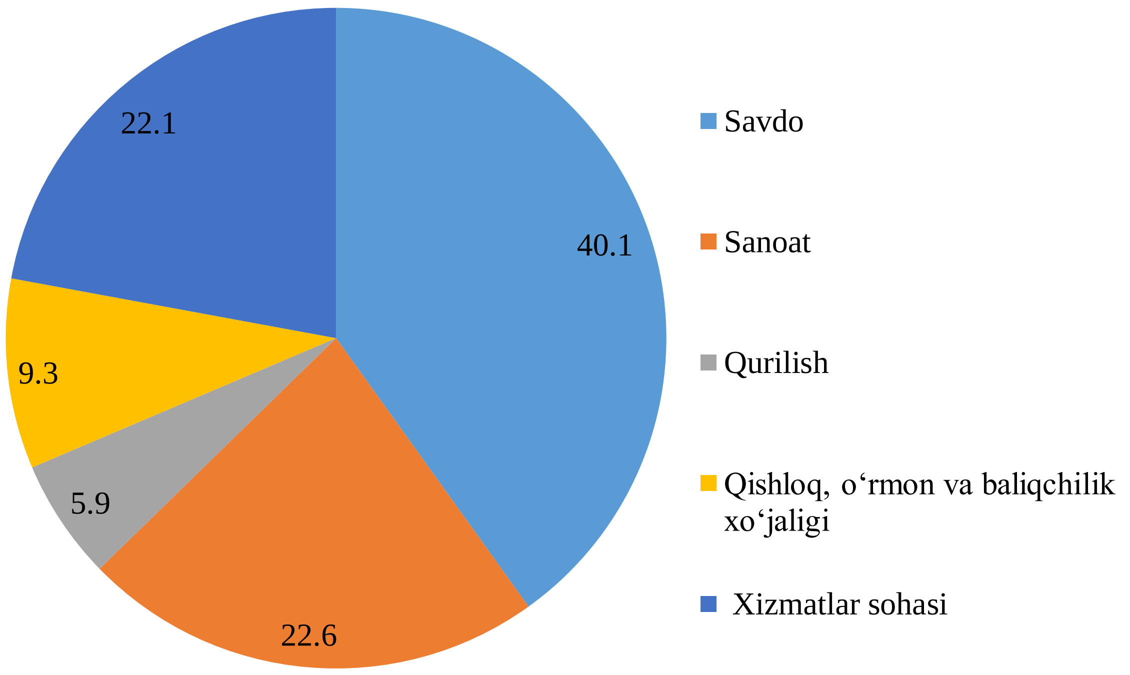

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha eng ko'p kichik korxona va mikrofirmalar savdoda 1774 ta (jami tashkil etilgan subyektlarning 40,1 %), sanoatda 999 ta (22,6 %), xizmatlar sohasida 976 ta (22,1 %), qurlishda 262 ta (5,9 %), qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida 411 (9,3 %), tashkil etilgan.

2023- yilning yanvar-iyun holatiga kichik biznes subyektlarini (dehqon va fermer xo'jaliklarisiz) soni 53 106 ta (o'tgan yilning shu davrida 45 564 ta)ni tashkil etdi. Shundan faoliyat ko'rsatayotganlari esa 35 848 tani (jamiga nisbatan 67,5 %) tashkil etdi.

Farg‘ona viloyatida shahar va tumanlar bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar *birklikda*

	2022- yil yanvar-iyun	*2023- yil yanvar- iyun*	*Farqi (+;-)*
Farg‘ona viloyati	**4 392**	**4 422**	**30**
shaharlar:			
Farg‘ona	638	810	172
Qo‘qon	399	361	-38
Quvasoy	165	299	134
Marg‘ilon	261	285	24
tumanlar:			
Oltiariq	235	200	-35
Qo‘shtepa	181	117	-64
Bag‘dod	188	194	6
Buvayda	218	186	-32
Beshariq	204	170	-34
Quva	214	279	65
Uchko‘prik	184	173	-11
Rishton	192	129	-63
So‘x	123	120	-3
Toshloq	262	296	34
O‘zbekiston	218	177	-41
Farg‘ona	193	160	-33
Dang‘ara	239	202	-37
Furqat	147	133	-14
Yozyovon	131	131	0

2023- yil yanvar-iyun oylarida shahar va tumanlar bo‘yicha yangi tashkil topgan jami kichik korxona va mikrofirmalarning ulushi

2023- yil yanvar-iyun holatiga, jamiga nisbatan, %da

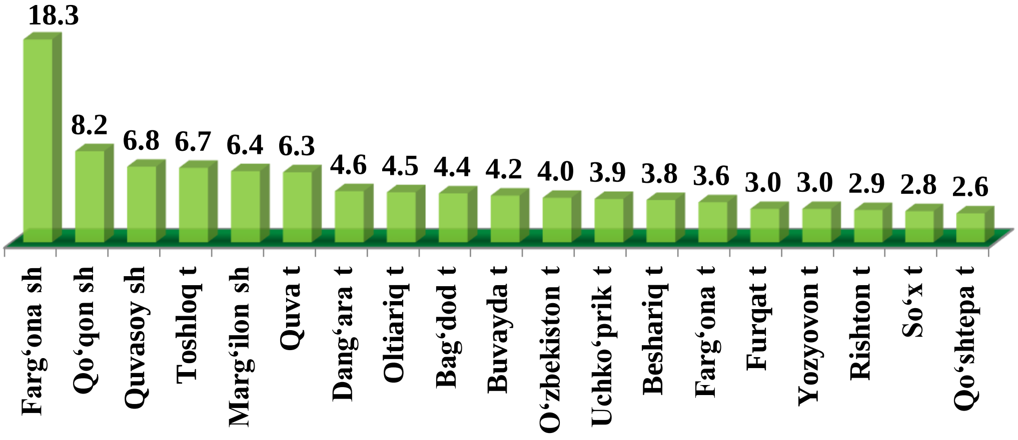

2023- yil yanvar-iyun oylarida yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar hududlar bo‘yicha eng ko‘p Farg‘ona shahrida - 18,3 %, Qo‘qon shahrida - 8,2 %, Quvasoy shahrida - 6,8%, Toshloq tumanida - 6,7%, Marg‘ilon shahrida - 6,4 %, Quva tumanida 6,3 %, Dang‘ara tumanida - 4,6 %, Oltiariq tumanida - 4,5 %ni tashkil etgan.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar

birklikda

	2022- yil yanvar- iyun	*2023- yil yanvar- iyun*	*Farqi (+;-)*
Jami	**4 392**	**4 422**	**30**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	282	411	129
Sanoat	971	999	28
Qurilish	299	262	-37
Savdo	1934	1774	-160
Tashish va saqlash	153	196	43
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	245	191	-54
Axborot va aloqa	99	181	82
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	90	62	-28
Boshqa faoliyat turlari	319	346	27

2023- yilning yanvar-iyun oyida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha yangi tashkil topgan kichik korxona va mikrofirmalar eng ko‘p savdoda – 1 774 ta, shuningdek :

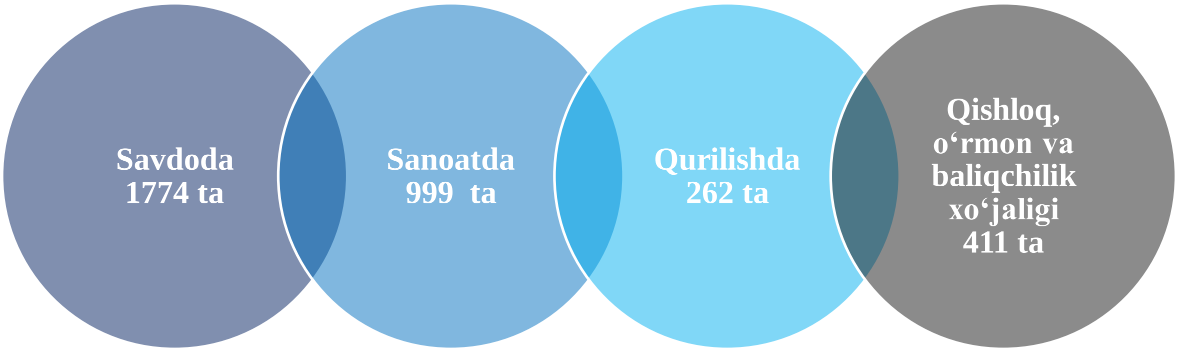

2023-yil yanvar-iyun oylarida faoliyat yuritayotgan kichik tadbirkorlik subyektlarining soni har 1 000 aholiga 11,8 birlikni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida Farg‘ona viloyatida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni [11)]

(har 1000 aholiga, birlikda).

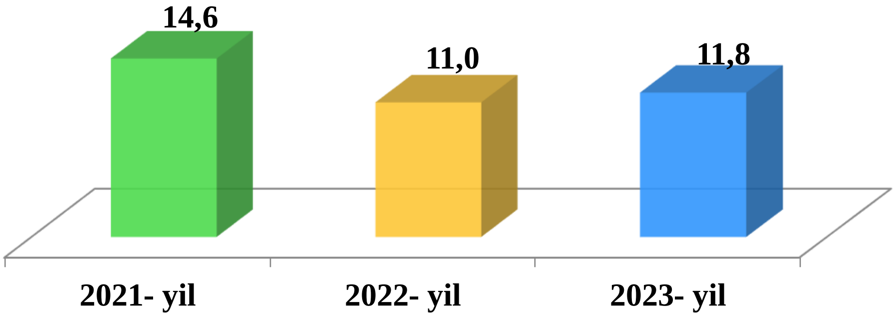

2023- yilning yanvar-iyun oyida kichik tadbirkorlik subyektlarining soni (har 1 000 aholiga, birlikda) hududlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Quvasoy shahrida 19,1 birlik, Farg‘ona shahrida 18,5 birlik, Marg‘ilon shahrida 13,0 birlik, Dang‘ara tumanida 12,6 birlik, Qo‘qon shahrida 12,5 birlik, So‘x tumanida 12,5 birlik, Oltiariq tumanida 12,3 birlikni tashkil etdi. Beshariq tumanida 7,9 birlikka teng bo‘lib, ushbu ko‘rsatkich eng past bo‘lib qolmoqda.

2023- yilning yanvar-iyun oyida shahar va tumanlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlarining soni[11)]

(har 1 000 aholiga, birlikda).

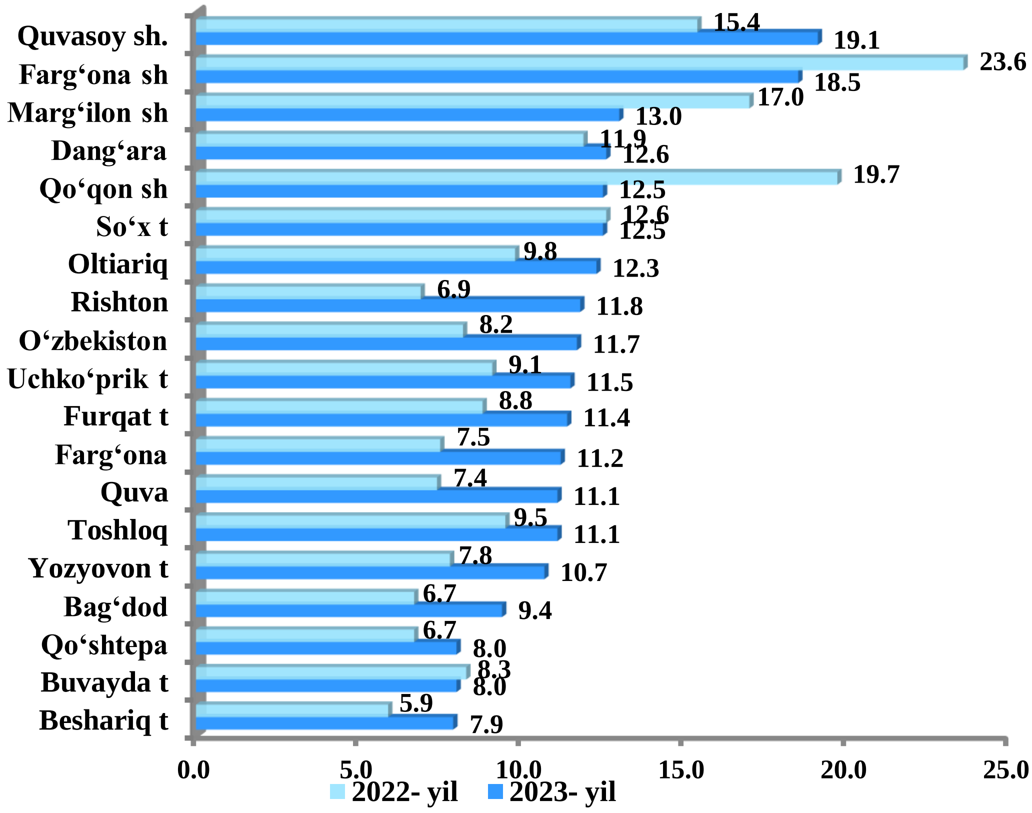

[1)] *Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini hisobga olgan holda)*
[1)] *Kichik korxona va mikrofirmalar (fermer va dehqon xo‘jaliklarini hisobga olgan holda)*

Yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning YaHMdagi ulushini ko‘payish dinamikasi, %da

2023- yilning yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning YaHMdagi ulushi 67,4 %ni tashkil qildi (2022- yilning yanvar- iyun oyida 67,0%).
YaHM tarkibida kichik tadbirkorlik ulushining kamayishi yirik korxonalar ulushining oshishi bilan izohlanadi.

2023- yil
- 67,4

2022-yil
- 67,0

2023- yilning yanvar-iyun oylarida kichik tadbirkorlikning asosiy ko‘rsatkichlari

	O‘lchov birligi	*2022- yil*	*2023- yil*	*Farqi (+;-)*
Faoliyat yuritayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni	**birlik**	**42 947**	**35 848**	**-7 099**
Yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar	**birlik**	**4 392**	**4 422**	**30**
Kichik tadbirkorlik ulushlari:				
YaHM	%	67,0	67,4	0,4
Sanoat	%	38,6	44,5	5.9
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	%	96,2	96,2	-
Investitsiya	%	67,1	58,7	-8,4
Qurilish	%	88,2	78,7	-9,5
Chakana savdo	%	91,6	91,5	-0,1
Xizmatlar	%	64,4	64,3	-0,1
Yuk tashish	%	89,9	92,9	3,0
Yuk aylanmasi	%	93,4	95,8	2,4
Yo‘lovchi tashish	%	96,2	96,1	-0,1
Yo‘lovchi aylanmasi	%	97,5	97,3	0,2
Eksport	%	42,6	69,6	27,0
Import	%	65,5	81,1	15,6

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning ulushi

(yanvar-iyun, %da)

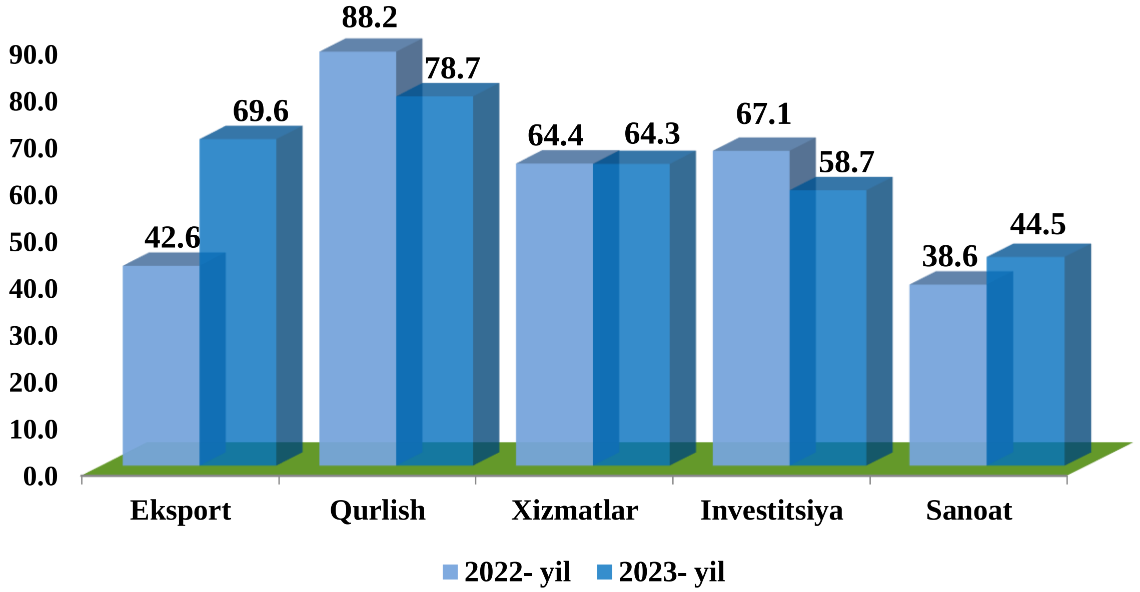

Hududlar bo‘yicha iqtisodiyot tarmoqlarida kichik tadbirkorlik ulushlari

(2023- yil yanvar-iyun holatiga, jamiga nisbatan, % da)

Hududlar	Sanoat		Qishloq,o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi		Investitsiyalar		Qurilish	
	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil	2022-yil	2023-yil
Viloyat	**38,6**	**44,5**	**96,2**	**96,2**	**67,1**	**58,7**	**88,2**	**78,7**
shaharlar:								
Farg‘ona	20,2	27,0	90,7	90,6	38,7	33,2	89,2	91,1
Qo‘qon	29,0	32,6	98,5	99,7	85,1	63,5	88,1	86,4
Quvasoy	30,9	36,6	97,5	98,9	78,2	76,9	78,1	98,1
Marg‘ilon	97,1	97,3	100,0	99,5	88,5	78,8	51,0	44,8
tumanlar:								
Oltiariq	35,5	48,4	97,5	98,4	82,0	73,4	99,6	99,8
Qo‘shtepa	27,7	44,2	99,3	99,3	95,0	95,3	99,4	62,7
Bag‘dod	76,9	63,2	96,4	96,8	79,9	57,4	95,3	94,4
Buvayda	84,5	71,1	100,0	100,0	94,8	90,8	99,7	99,8
Beshariq	100,0	69,8	96,7	96,3	57,9	62,4	95,3	91,5
Quva	21,5	47,0	99,5	98,9	54,0	41,5	99,1	54,2
Uchko‘prik	83,4	74,3	99,8	99,3	97,8	97,2	99,5	99,7
Rishton	66,1	68,5	99,2	99,3	51,2	31,7	99,0	99,5
So‘x	100,0	100,0	96,2	95,1	33,5	43,6	88,0	99,0
Toshloq	12,1	17,6	98,5	98,2	67,5	69,4	99,6	80,0
O‘zbekiston	50,3	57,2	99,5	99,3	93,3	60,9	99,4	35,7
Farg‘ona	14,0	20,4	70,6	70,4	34,7	29,9	91,6	76,6
Dang‘ara	55,4	74,4	98,5	98,7	58,1	60,8	93,8	55,3
Furqat	93,1	100,0	99,9	100,0	81,4	78,8	99,4	99,5
Yozyovon	100,0	100,0	97,9	97,7	42,8	27,8	78,3	95,9

davomi

	Xizmatlar		Savdo		Eksport	
	2022-yil	**2023-yil**	**2022-yil**	**2023-yil**	**2022-yil**	**2023-yil**
Viloyat	**64,4**	**64,3**	**91,6**	**91,5**	**42,6**	**59,3**
shaharlar:						
Farg‘ona	43,6	44,1	82,8	83,4	43,8	58,6
Qo‘qon	82,7	81,1	94,4	92,8	12,7	65,4
Quvasoy	73,7	75,2	87,3	90,6	71,4	85,2
Marg‘ilon	84,4	84,0	97,9	97,5	90,4	99,0
tumanlar:						
Oltiariq	81,3	83,2	92,7	93,2	93,7	97,2
Qo‘shtepa	77,3	77,5	98,4	98,1	9,2	45,0
Bag‘dod	71,3	70,7	96,3	96,7	100,0	75,4
Buvayda	54,3	55,5	96,5	97,4	67,9	72,3
Beshariq	68,5	67,1	97,4	97,6	100,0	48,7
Quva	65,7	66,4	97,3	98,0	47,2	58,2
Uchko‘prik	703	72,2	70,9	70,9	98,8	91,4
Rishton	70,2	68,1	96,2	96,7	42,2	50,8
So‘x	79,6	80,2	98,6	98,5	100,0	100,0
Toshloq	72,7	69,6	98,3	98,2	9,9	34,2
O‘zbekiston	67,6	67,3	95,8	96,1	49,0	47,3
Farg‘ona	68,0	68,8	98,6	98,5	54,4	68,8
Dang‘ara	73,4	73,5	96,3	96,2	36,3	66,7
Furqat	81,1	80,8	97,3	97,6	65,0	100,0
Yozyovon	82,7	82,8	97,5	97,9	100,0	100,0

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik biz subyektlari mahsulot (ishlar va xizmat eksporti hajmi 236,4 mln. AQSh doll.ni y umumiy eksport hajmining 69,6 %ni tasl etdi.

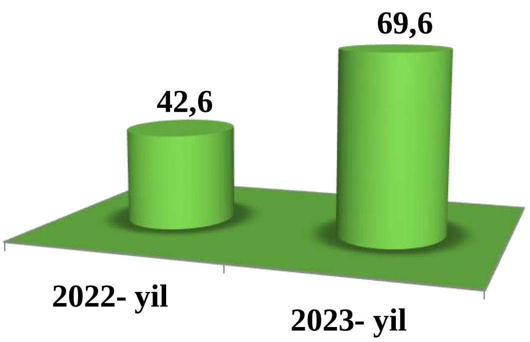

Kichik tadbirkorlik mahsulotlari (tovar, xizmatlar) eksportining jami eksportdagi ulushi, *%da*

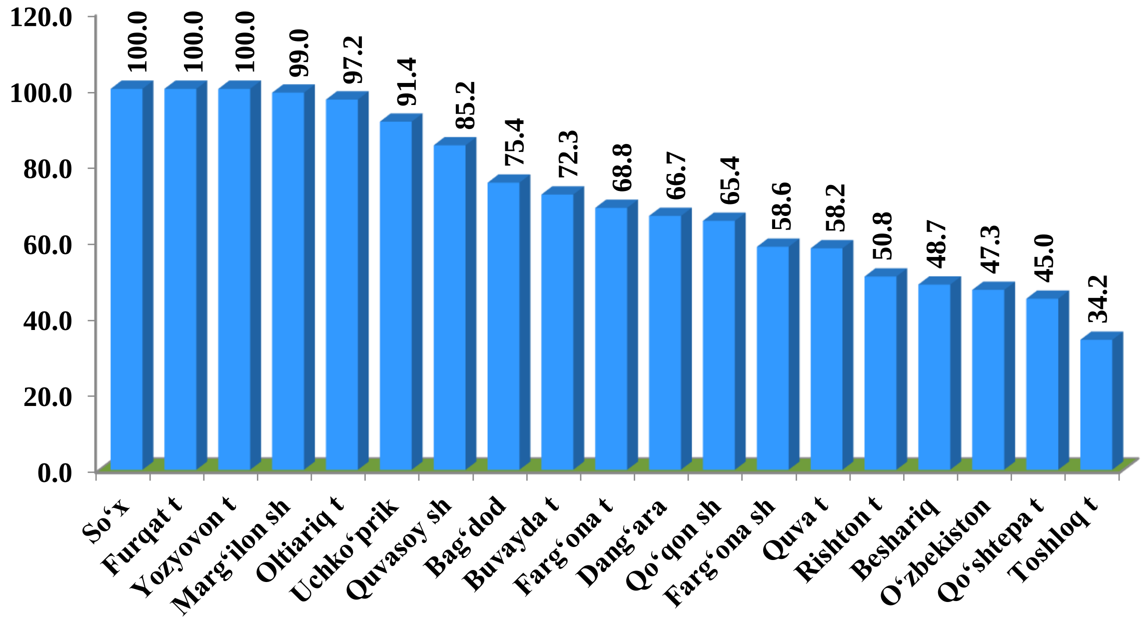

2023- yilning yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari mahsulotlar (tovar, xizmatlar) eksportining jamiga nisbatan eng ko‘p ulushi So‘x tumani – 100,0 %, Furqat tumani – 100,0 %, Yozyovon tumani – 100,0 %, Marg‘ilon shahrida – 99,0 %, Oltiariq tumani – 97,2 %, Uchko‘prik tumani – 91,4 %, Quvasoy shahrida – 85,2 %, ni tashkil etgan. Eng past ko‘rsatkich Toshloq tumani – 34,2 %ni tashkil etdi.

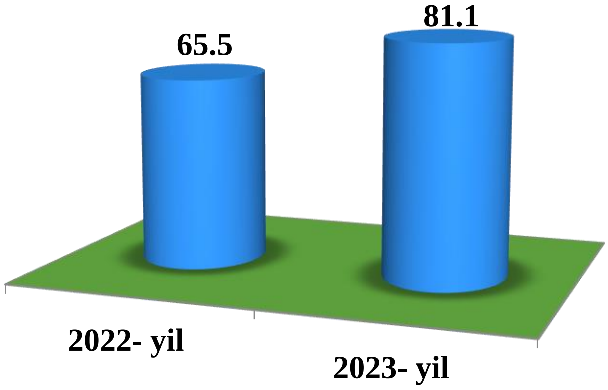

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlari mahsulot (ishlar va xizmatlar) importining hajmi 512,2 mln. AQSh doll.ni yoki umumiy importning 81,1 %ni tashkil etdi.

Kichik tadbirkorlik mahsulotlari (tovar, xizmatlar) importining jami importdagi ulushi, *%da*

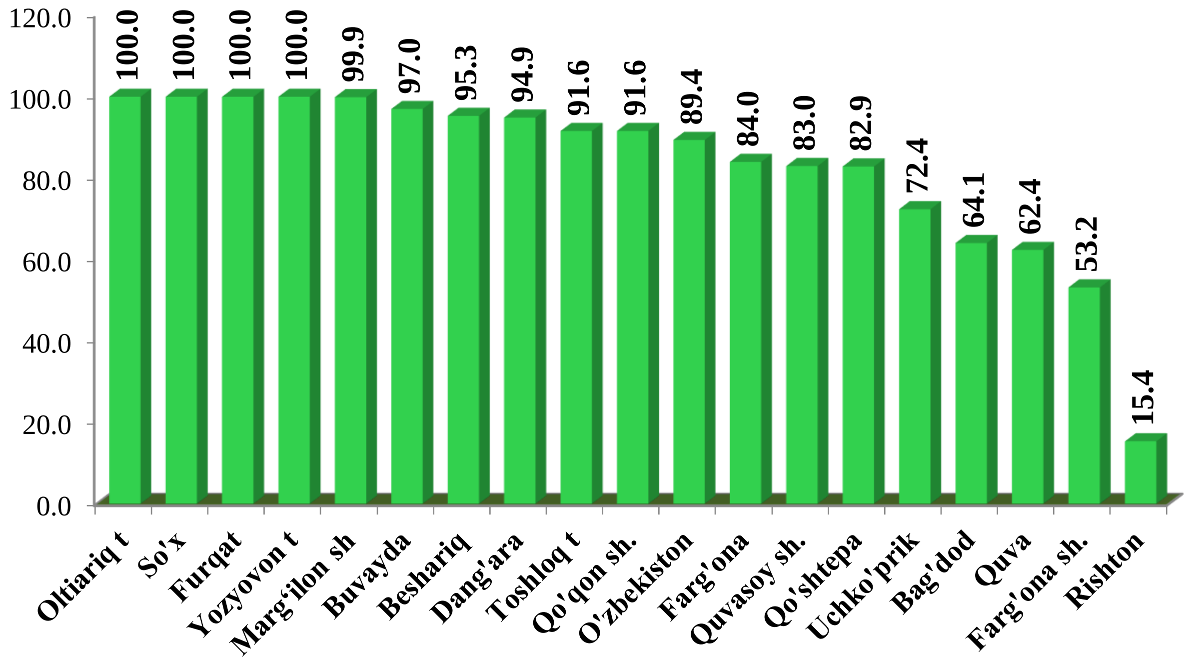

2023- yilning yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik subyektlari mahsulotlar (tovar, xizmat) importining jamiga nisbatan eng ko‘p ulushi Oltiariq tumanida - 100,0 %, So‘x tumanida - 100,0 %, Furqat tumanida – 100,0 % Yozyovon tumanida – 100,0%, Marg‘ilon shahrida – 99,9 %, Buvayda tumanida - 97,0 %, Beshariq tumanida - 95,3 %ga to‘g‘ri keladi. Eng past ko‘rsatkich Rishton tumanida – 15,4 %ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlari 6 668,5 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarildi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi, *mlrd. so‘m*

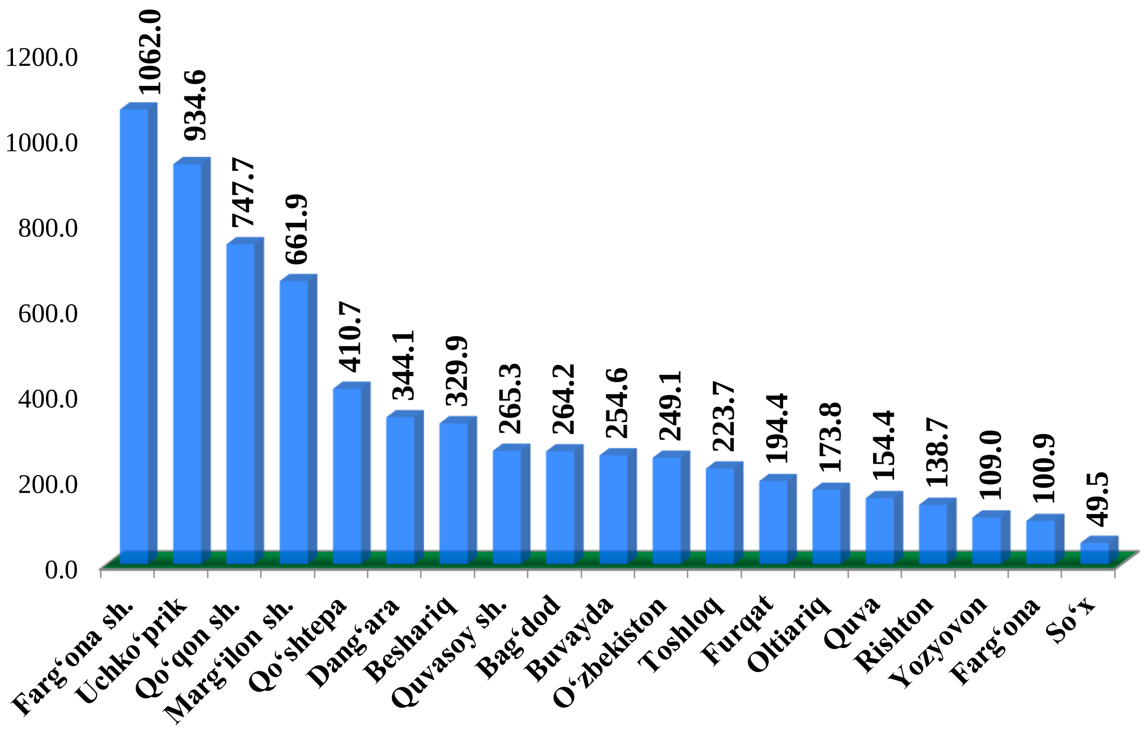

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi Farg‘ona shahar (1062,0 mlrd. so‘m), Uchko‘prik tumani (934,6 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahar (747,7 mlrd. so‘m), Marg‘ilon shahar (661,9 mlrd. so‘m) va Qo‘shtepa (410,7 mlrd. so‘m) tumani hissasiga to‘g‘ri keladi. So‘x tumanida (49,5 mlrd. so‘m) sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi eng past bo‘lib qolmoqda.

2023- yil yanvar-iyun oylarida sanoat ishlab chiqarishining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 44,5 %ni tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-iyun oylarida jami sanoat mahsulotidagi kichik tadbirkorlikning hududlar bo‘yicha ulushi, *%da*

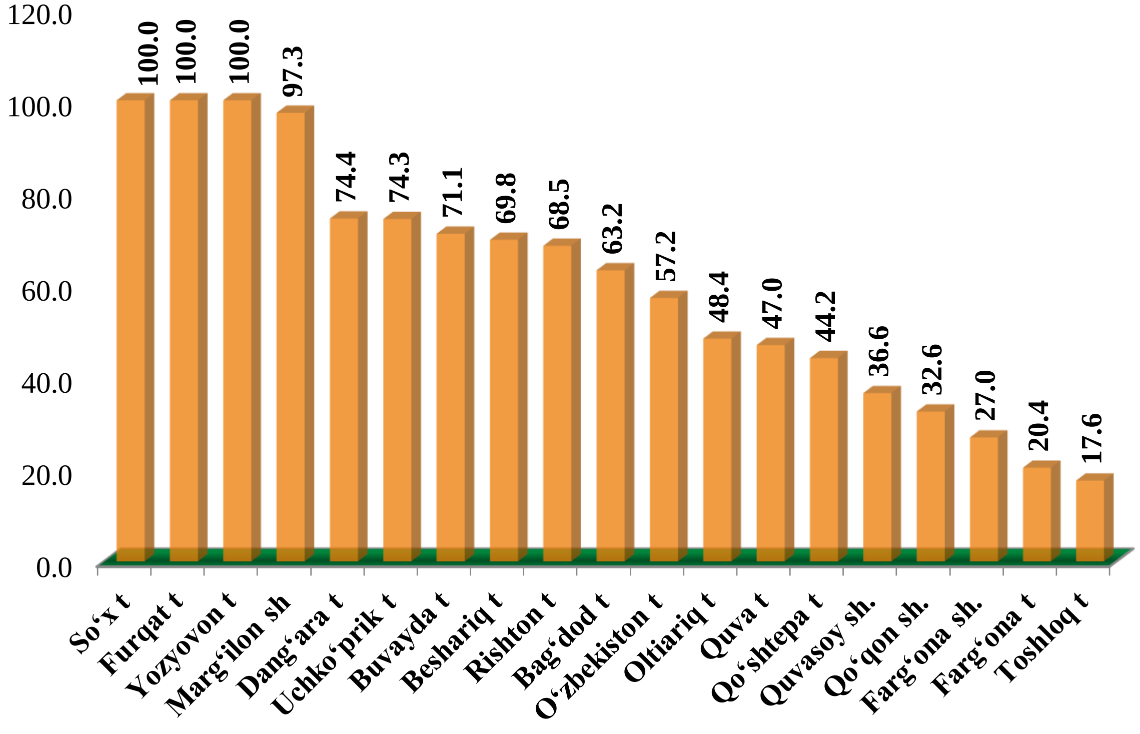

Hududlar kesimida kichik tadbirkorlikning jami sanoat mahsulotidagi eng yuqori ulushi So‘x tumani (100,0 %), Furqat tumani (100,0 %), Yozyovon tumani (100,0 %), Marg‘ilon shahari (97,3 %), Dang‘ara tumani (74,4 %) Uchko‘prik tumani (74,3 %), va Buvayda tumani (71,1 %), hissasiga tegishli. Toshloq tumanida (17,6 %) kichik tadbirkorlikning ulushi eng past bo‘lib qolmoqda.

2023-yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlarining chakana tovar aylanmasi hajmi 9 731,4 mlrd. so‘mni yoki umumiy chakana tovar aylanmasining 91,5 %ni tashkil etdi. O‘sish sur’ati 2022- yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 106,5 %ni tashkil qildi.

2023- yilning yanvar-iyunida hududlar bo'yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da chakana savdo tovar aylanmasi hajmi va o'sish sur'ati

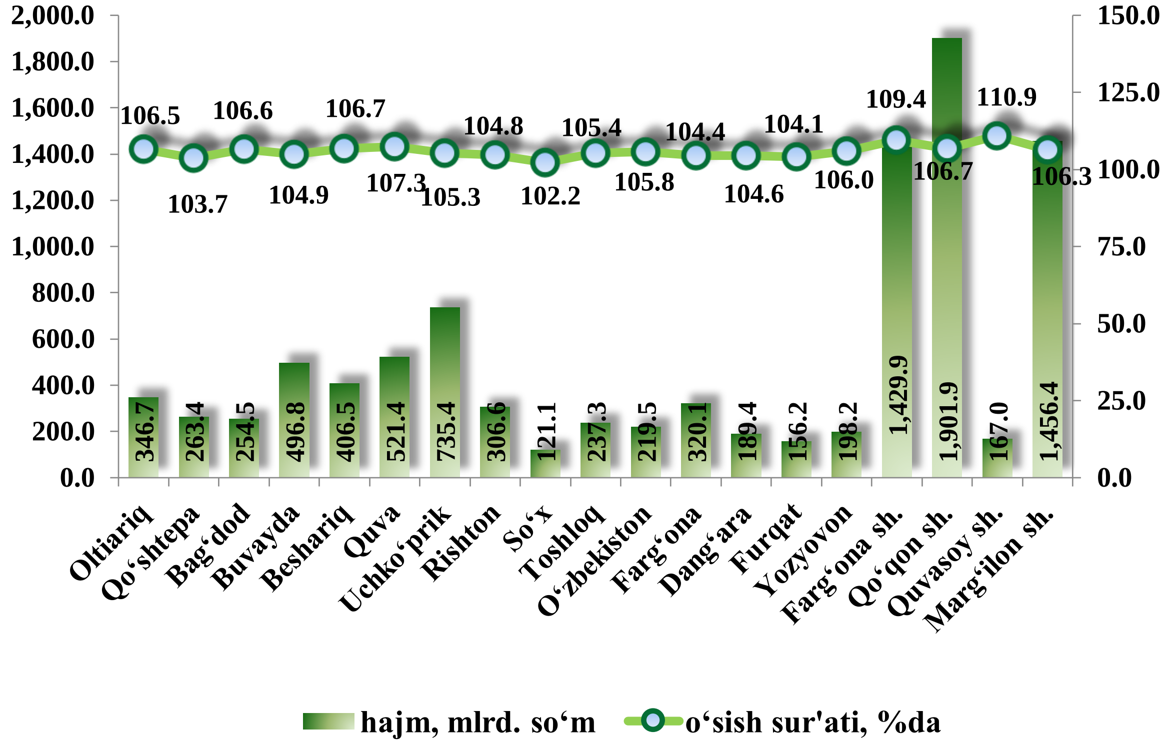

Hududlar bo'yicha eng ko'p chakana savdo tovar aylanmasi hajmi Qo'qon shahri 1901,9 mlrd.so'm), Marg'ilon shahri (1456,4 mlrd.so'm), Farg'ona shahri (1429,9 mlrd.so'm), Uchko'prik tumani (735,4 mlrd.so'm), Quva tumani (521,4 mlrd.so'm) Buvayda tumani (496,8 mlrd.so'm), va So'x tumani (121,1 mlrd.so'm) hissasiga to'g'ri keldi.

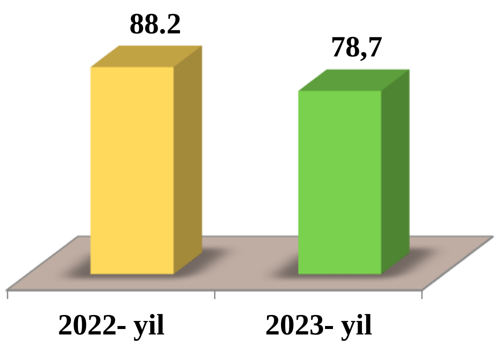

2023- yil yanvar - iyun oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan amalga oshirilgan qurilish ishlari hajmi 3 715,8 mlrd.so'mni yoki qurilish ishlari umumiy hajmining 78,7 %ni tashkil etdi. O'sish sur'ati 2022- yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 108,1 %ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da bajarilgan qurilish ishlari hajmi va o‘sish sur’ati

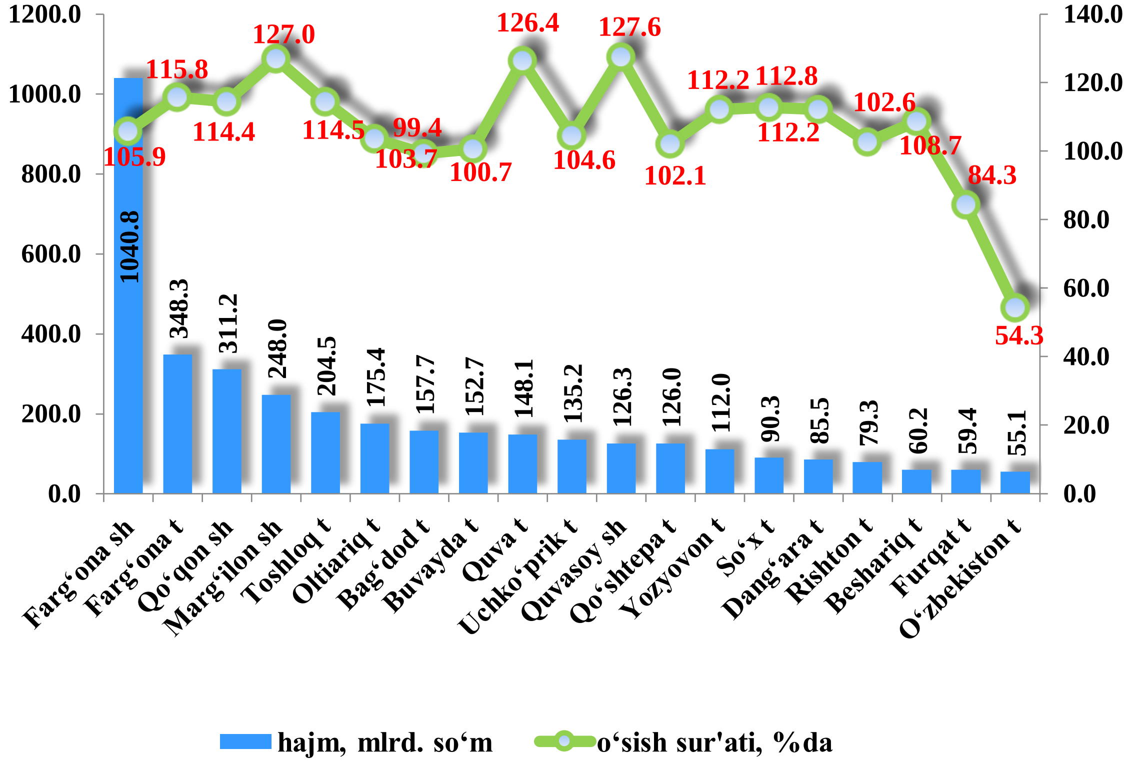

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p bajarilgan qurilish ishlari hajmi Farg‘ona shahri (1040,8 mlrd. so‘m), Farg‘ona tumani (348,3 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahri (311,2 mlrd. so‘m), Marg‘ilon shahri (248,0 mlrd. so‘m), Toshloq tumani (204,5 mlrd. so‘m), Oltiariq tumani (175,4 mlrd. so‘m) hamda Bag‘dod tumani (157,7 mlrd.so‘m) tumanida qayd etildi.

2023- yil yanvar-iyun oylarida kichik biznes subyektlari tomonidan 7 989,7 mlrd. so‘mlik xizmatlar ko‘rsatildi yoki ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining 64,3 %ni tashkil qildi. 2022-yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 106,2 %ga o‘sish kuzatildi.

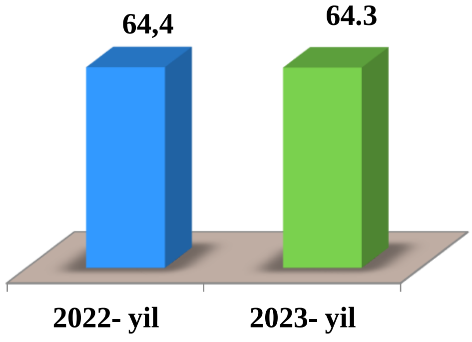

2023- yilning yanvar-iyunida hududlar bo‘yicha kichik tadbirkorlik (biznes)da xizmatlar sohasi hajmi va o‘sish sur’ati

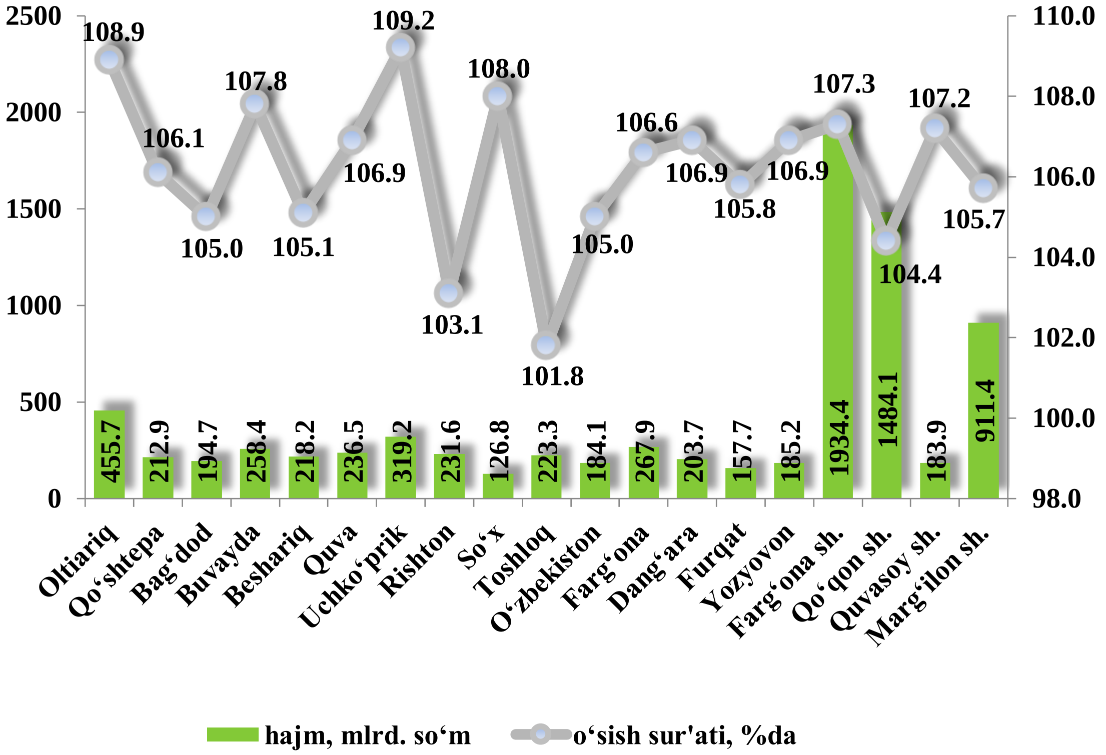

Hududlar bo‘yicha eng yuqori xizmatlar hajmi Farg‘ona shahri (934,4 mlrd. so‘m), Qo‘qon shahri (1 484,1 mlrd. so‘m), Marg‘ilo shahri (911,4 mlrd. so‘m), Oltiariq tuma (455,7 mlrd. so‘m), Uchko‘prik tumani (319,2 mlrd. so‘m), Farg‘or tumani (267,9 mlrd. so‘m), va Buvayda tumani (258,4 mlrd. so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

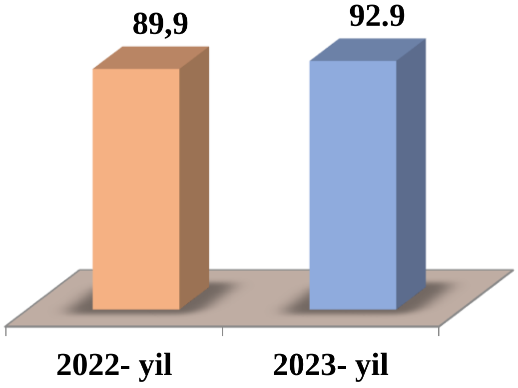

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yuk tashishning umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 92,9 %ni tashkil etdi. 2022- yil yanvar- iyun oylariga nisbatan o‘sish sur’ati

107,0 %ni tashkil qildi.

2023-yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yuk aylanmasining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 95,8%ni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yil yanvar- iyun oylariga nisbatan o‘sish sur’ati 109,0 %ni tashkil qildi.

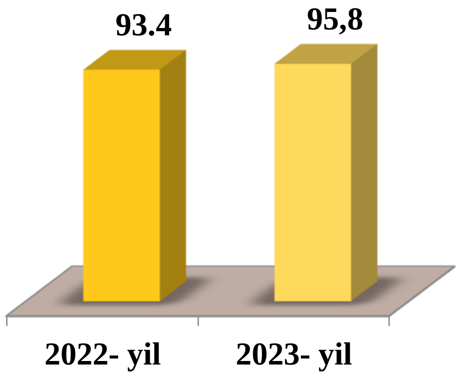

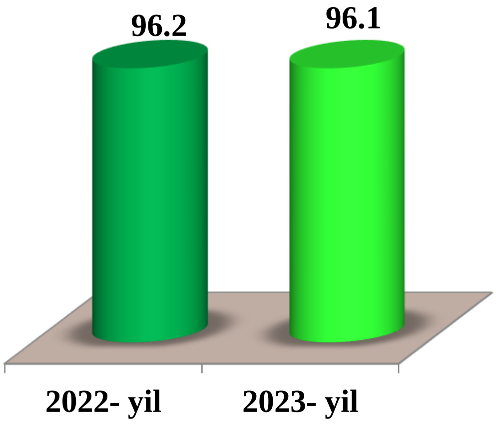

2023- yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transportida yo‘lovchi tashish xizmatlarining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 96,1 %ni tashkil etib, 2022-yilning yanvar-iyun oylariga nisbatan 101,6 %ni tashkil qildi.
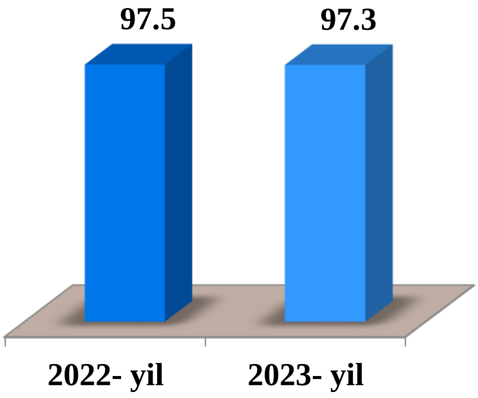
2023-yil yanvar-iyun oylarida avtomobil transporti yo‘lovchi aylanmasining umumiy hajmida kichik biznesning ulushi 97,3 %ni tashkil etib, 2022-yil yanvar-iyun oylariga nisbatan 103,2 %ni tashkil qildi.